

Toelichting Ctgb op vragen I&M m.b.t. DOB methode op WG en risicobeoordeling van glyfosaat

Aanleiding

Door I&M zijn vragen gesteld m.b.t. vermelding van DOB op het etiket en de risicobeoordeling van glyfosaat die hieronder zullen worden toegelicht.

1. een onderbouwing van de keuze van het Ctgb om DOB op te leggen op het huidige WG.
2. Welke versie van DOB (versie 1.0 of 2.0) moet worden gevolgd
3. toelichting op de aquatische risicobeoordeling waar hun inziens een risico overschrijding in het aquatische milieu lijkt te zijn geaccepteerd

Analyse WG en DOB

DOB wordt sinds de herregistratie in 2006 van de middelen op het etiket voorgeschreven in het wettelijke gedeelte (WG), op verzoek van I&M. DOB is voorgeschreven naar aanleiding van de analyse dat verhardingen onevenredig bijdragen aan de normoverschrijding in oppervlaktewater bestemd voor drinkwaterbereiding. Toepassing middels de instructies voor chemische bestrijding van DOB geeft, o.b.v. rapporten door PRI, gemiddeld 90% minder emissie dan een niet-DOB opgevolgde toepassing. Deze reductie door toepassing van DOB (voor wat betreft het chemische gedeelte) komt onder meer voort uit:

- Sensorgestuurde bespuiting (keuze uit tabel met technieken)
- Rekening houden met weersomstandigheden (weerfax) afhankelijk van gekozen techniek.

Verder geeft het DOB aanvullende informatie betreffende veiligheidszones rond bijvoorbeeld drinkwaterinnamepunten en rioolputjes. Deze instructies kunnen ook leiden tot emissiereductie, echter deze worden niet kwantitatief meegenomen in de risicobeoordeling van het Ctgb. Het zijn dus de voorschriften voor wat betreft de chemische bestrijding onder DOB die door het Ctgb gezien worden als het geheel aan emissiereducerende maatregelen waarbij de verwachte emissiereductie optreedt en die zijn meegenomen in de beoordeling. Aangezien het een complex aan maatregelen betreft, is er voor gekozen om naar deze methode te verwijzen in plaats van alle technieken en situaties op te nemen op het etiket.

In 2010 wordt in het WGGA, op verzoek van I&M, de certificeringeis voor de gebruiker opgenomen. In het WGGA staat bij de toepassingsvoorwaarden expliciet vermeld dat het certificatieschema gevolgd moet worden. Barometer Duurzaam Terreinbeheer, niveau 1, toepassing van glyfosaat op verhardingen verwijst één op één naar de voorschriften in DOB. Het certificeringeis is dus een kwaliteitsborging van een goede toepassing van de technische maatregel DOB (zie hiervoor de verwijzing naar het eerste niveau van de certificering). Vanuit een technisch perspectief wordt nog steeds DOB opgelegd, maar gaat dit dus via oplegging van de certificeringeis op het WGGA. Er is in 2010 voor gekozen dat de certificeringeis de DOB passage kon vervangen en daarom is DOB niet meer expliciet vermeld op het WGGA.

Huidig WG

In 2012 is in het Project "Omzetten van het WGGA naar WG" het gehele etiket een wettelijk gebruik geworden. Tijdens deze wijziging is voor de volledigheid zowel de kwaliteitsborging door middel van de certificeringeis als de technische instructie van DOB opgenomen op het etiket. Ook in dit WG gaat het om de instructies voor chemische bestrijding, wat expliciet wordt gemaakt in de certificatie-eis: *onder certificaat volgens de 'criteria voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen' van de Barometer duurzaam Terreinbeheer of een door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem.*

Toekomstige ontwikkelingen

Op dit moment staat de certificeringeis ter discussie middels een beroepsprocedure. Na de uitspraak zal mogelijk een nieuw besluit genomen moeten worden rondom het etiket van RU Evolution indien de certificeringeis vervalt.

Conclusie

Tijdens de laatste aanpassing van het etiket (11-12-2012) is er inhoudelijk niets veranderd ten opzichte van het etiket van 2010 met certificeringeis. Het zou hooguit geconstateerd kunnen worden dat de verwijzing naar DOB niet strikt noodzakelijk is omdat dit verweven zit in de restrictie m.b.t. de certificeringeis. Echter aangezien de certificeringeis momenteel nog ter discussie ligt (middels een beroepsprocedure) is een additionele opname van het begrip DOB verdedigbaar.

DOB 2.0 en het huidige WG

Het nieuwe WG en DOB 2.0 zijn volledig met elkaar in overeenstemming qua dosering en frequentie. Ctgb en PRI hebben beiden vanuit hun taak gezorgd dat dit consistent is met elkaar. Belangrijke wijzigingen hebben te maken met de wijze van notatie, met name van het pleksgewijze karakter¹. Verder was in DOB (1.0) een toepassingsfrequentie opgenomen die niet geheel strookte met hetgeen oorspronkelijk aangevraagd en beoordeeld was door het Ctgb. Hierbij betreft het met name om het verschil of een dosering in een enkele applicatie wordt toegediend of wordt gesplitst in meerdere kleinere applicaties. In 2012 is dit verschil inhoudelijk beoordeeld en is geconcludeerd dat een gesplitste toepassing geen groter risico voor oppervlaktewater via afspoeling met zich meebrengt dan een enkele toepassing (voor details zie Ctgb besluit dd 11-12-2012).

DOB 2.0 wordt per april 2014 verplicht, dit is ook het moment dat de respijperiode van het oude etiket is verlopen en dus het WG moet worden gevolgd. Verder heeft Ctgb (in tegenstelling tot vorige etiketten waarbij in zijn geheel naar DOB werd verwezen) nu de dosering en toepassingsfrequentie waarop is beoordeeld en toegelaten duidelijk in het WG opgenomen, wat ook de verantwoordelijkheid is van het Ctgb.

Schijnbare acceptatie van lichte overschrijdingen van risico limiet.

Het besluit van RU Evolution refereert naar de risicobeoordeling in RU Powermax, welke hieronder wordt besproken. Bij de risicobeoordeling naar het aquatische milieu horen de TERs > 10 te zijn voor een acceptabel risico. Bij de risicobeoordeling voor algen is er voor emissie van glyfosaat via overstorten en gescheiden regenwaterafvoersystemen naar oppervlaktewater een TER berekend van 9.3 en 9.6 voor RU Powermax. Deze TERs onder de 10 zijn geaccepteerd omdat de emissieberekening een paar zeer conservatieve aannames bevat die als volgt worden beschreven in het collegestuk van RU Powermax:

Predicted concentrations for the pour over and rain water flow are extremely conservative, since these scenarios are based on the situation that the whole area delivering to the sewage system is treated simultaneously and just before a severe rain event (7 mm). However, when complying to DOB rules, it is not allowed to treat hardened surfaces when a rain event is forecasted with more than 40 % chance within the next 6-24 hours (depending on selectivity of the chosen technique). Although no exact values are available to refine the PEC it can be estimated that these predicted concentrations considerably overestimate the concentrations resulting from the actual application under DOB guidelines."

Er is dus gekozen om inzichtelijk te maken dat bovenstaande voorschriften van DOB niet in specifieke kwantitatieve factoren in de emissieberekeningen konden worden omgezet. De conservatieve aannames zijn als kwalitatieve factoren meegenomen om aan te geven dat

¹ De wijziging in de dosering is veroorzaakt door een andere (generiek toegepaste) wijze van presentatie van de dosering bij "pleksgewijze toepassing". Hierbij wordt nu al op het etiket omgerekend naar een dosering waarbij maximaal 10 % van het areaal wordt behandeld. Voorheen werd dit wel in de beoordeling zo berekend maar was het niet inzichtelijk voor de gebruiker.

de TER onder realistische omstandigheden > 10 is. Er wordt dus geen overschrijding in het risico geaccepteerd in deze risicobeoordeling voor algen.

Bijlage I. Weergave etikettekst (relevante passages)

bron: bestrijdingsmiddelenbank Ctgb website, besluiten Roundup Evolution

Deze bijlage geeft de historie weer van het WGGA / WG van Round up Evolution sinds 2006.

22-12-2006 – herregistratie van RU evolution

Op het etiket vanaf de herregistratiebeslissing is het volgende opgenomen:

WG:

- Voor een pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen).

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans;

Het middel is bestemd voor zowel professioneel als particulier gebruik

Het middel mag door particulieren niet worden toegepast op verhardingen

Professionele toepassing op verhardingen is slechts toegestaan bij gebruik van het [DOB-systeem](#) of een vergelijkbaar gecertificeerd systeem

GA:

Pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen)

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans.

16-05-2008 aanpassing door beslissing op bezwaar

Op het etiket is het volgende opgenomen met betrekking op DOB.

WG:

- Voor een pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen).

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans;

Professionele toepassing op verhardingen is slechts toegestaan bij gebruik van het [DOB-systeem](#) of een vergelijkbaar gecertificeerd systeem. Professionele toepassers mogen hierbij toepassen op particuliere terreinen.

GA:

Pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen)

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans.

15-01-2010 WGGA niet professioneel

Veranderingen van de WGGA hebben geen relevantie m.b.t. DOB

29-01-2010 ambtshalve wijziging (besluit certificering)

De certificering wordt hier toegevoegd aan het WG. DOB wordt hier niet meer expliciet vermeld omdat dit direct onderdeel is van het ingevoegde certificeringssysteem van Barometer duurzaam gebruik.

WG:

- Voor een pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen). De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans;

Toepassing van dit middel op verhardingen is uitsluitend toegestaan onder certificaat volgens de 'criteria voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen' **van de Barometer duurzaam Terreinbeheer of een** door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem.

GA:

Pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen)

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans.

04-05-2011 aanpassing door beslissing op bezwaar

WG:

- Voor een pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen). De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans;

Toepassing op verhardingen, certificatieplicht en vrijstelling

Toepassing van dit middel op half-open en gesloten verhardingen is uitsluitend toegestaan onder certificaat volgens de 'criteria voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen' van de Barometer duurzaam Terreinbeheer of een door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem. De certificatieplicht geldt niet voor bedrijven en organisaties die glyfosaathoudende middelen voor professioneel gebruik toepassen op niet meer dan 2 ha gesloten en half-open verhardingen per jaar, waarbij niet meer dan 1440 gram glyfosaat mag worden gebruikt. Deze toepassing dient wel te geschieden volgens de 'criteria voor toepassing van **onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen**' van de **Barometer duurzaam Terreinbeheer of een** door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem.

GA:

Pleksgewijze toepassing op verhardingen (permanent onbeteelde terreinen)

De toepassing dient te geschieden door toedieningstechnieken gestuurd door onkruidsensoren of door onkruidbestrijkers of in geval dit niet **mogelijk is (bijvoorbeeld bij obstakels) door een rugspuit met spuitlans.**

11-12-2012 Wijziging van de toelating door project robuuste etiketten (WGGA naar WG)

Hier wordt DOB weer expliciet vermeld naast de certificeringseis.

WG:

In tabel opgenomen:

Voor toepassingsgebieden: Half-open verhardingen en Gesloten verhardingen is onder Type toepassing het volgende opgenomen:

Pleksgewijs en volgens DOB ⁴

⁴Zie DOB (Duurzaam OnkruidBeheer op verhardingen): <http://www.dob-verhardingen.nl>

Toepassingsvoorwaarden

Toepassing van dit middel op half-open en gesloten verhardingen is uitsluitend toegestaan onder certificaat volgens de 'criteria voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen' van de Barometer duurzaam Terreinbeheer of een door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem.

De certificatieplicht geldt niet voor bedrijven en organisaties die glyfosaathoudende middelen voor professioneel gebruik toepassen op niet meer dan 2 ha gesloten en half-open verhardingen per jaar. Deze toepassing dient wel te geschieden volgens de 'criteria voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat op verhardingen' van de Barometer duurzaam Terreinbeheer of een door het Ctgb vergelijkbaar verklaard certificatiesysteem.